

25 rocznica wstąpienia Polski do OECD

Utworzenie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

W chwili powołania OECD w skład sygnatariuszy wchodziło 17 państw Europy Zachodniej oraz Stany Zjednoczone, Kanada i Turcja. Według planów stających u podstaw porozumienia działalność OECD miała wzmocnić ekonomicznie sojuszników USA oraz skonsolidować wspólnotę atlantycką, która stała przed szeregiem wspólnym wyzwań ekonomicznych. Kolejnym celem OECD miała być współpraca na rzecz rozwoju najmniej rozwiniętych państw świata.

Geneza powstania OECD

U podstaw powołania organizacji stała idea Planu Marshalla. Był to plan przede wszystkim o charakterze gospodarczym (ale także zawierający strategię polityczną) Stanów Zjednoczonych mający służyć odbudowie gospodarek krajów Europy Zachodniej po II wojnie światowej, obejmujący pomoc w postaci surowców mineralnych, produktów żywnościowych, kredytów i dóbr inwestycyjnych.

Nazwa tej inicjatywy pochodzi od nazwiska sekretarza stanu Stanów Zjednoczonych gen. George'a Marshalla, który przemawiając 5 czerwca 1947 na Uniwersytecie Harvarda, przedstawił deklarację pomocy gospodarczej dla krajów Europy, określając jej charakter i warunki otrzymania. Plan odbudowy został opracowany na spotkaniu państw europejskich latem 1947. Oferował taką samą pomoc ZSRR i jego satelitom, ale został odrzucony przez Stalina, a na jego polecenie przez rządy Polski i Czechosłowacji. (Plan został także odrzucony przez Finlandię), które zostały zaproszone do udziału w planie i wyraziły wstępną akceptację przystąpienia do niego^{[3][4]}. Plan został uchwalony przez Kongres Stanów Zjednoczonych 3 kwietnia 1948 i wszedł w życie tego samego dnia po podpisaniu przez prezydenta Harry'ego Trumana. Program pomocy był realizowany przez 4 lata, od kwietnia 1948 do czerwca 1952.

Ze względów formalnych w pierwszej fazie realizacji planu nie obejmował on także Hiszpanii (powodem były kontrowersje związane z autorytarnymi rządami generała Franco).

W dniu 16 kwietnia 1948 roku powołana została **Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej** w celu koordynacji realizacji Planu Marshalla.

Porozumienie zostało podpisane przez 16 państw uczestniczących w programie: Austria, Belgia, Dania, Francja, Grecja, Holandia, Irlandia, Islandia, Luksemburg, Norwegia, Portugalia, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Wielka Brytania i Włochy. Do organizacji dołączyły RFN (1949) i Hiszpania (1955). Ze strony amerykańskiej plan ten nadzorował specjalny urząd pod kierownictwem Paula G. Hoffmana. OEEC utworzyła m.in. Europejską Unię Płatniczą.

W dniu 14 grudnia 1960 roku 20 krajów uczestniczących w porozumieniu OEEC podjęło decyzję o utworzeniu jednolitej organizacji międzynarodowej współpracy Gospodarczej OECD. Deklaracja weszła w życie 30 września 1961 r.

Celem OECD od chwili powołania jest wspieranie państw członkowskich w osiągnięciu jak najwyższego poziomu wzrostu gospodarczego i stopy życiowej obywateli. Do dorobku prawnego OECD należą umowy i kodeksy postępowania np. Liberalizacji Przepływów Kapitałowych i Bieżących Operacji Niewidocznych oraz zalecenia, rezolucje i deklaracje – instrumenty nieformalnego nacisku. Oprócz tego OECD wypracowuje „reguły gry” w międzynarodowych stosunkach gospodarczych,

tzn. opracowuje i wprowadza w życie wspólne zasady (wytyczne) i normy działania (standardy) w poszczególnych dziedzinach gospodarki. OECD zajmuje się też pomocą dla najbiedniejszych państw. Wpływ OECD na zachowania państw jest większy niż się powszechnie uważa; nie ogranicza się on do oddziaływania tylko na państwa członkowskie, ale dotyczy łącznie około 100 krajów^[4].

W OECD obowiązuje zasada równości wszystkich członków, niezależnie od ich potencjału gospodarczego czy wkładu do budżetu organizacji.

Etapy poszerzenia OECD

Państwa-zalążyciele (1961)

 Austria

 Dania

 Grecja

 Holandia

 Islandia

 Luksemburg

 Norwegia

 Stany Zjednoczone

 Szwecja

 Wielka Brytania

 Belgia

 Francja

 Hiszpania

 Irlandia

 Kanada

 Niemcy

 Portugalia

 Szwajcaria

 Turcja

 Włochy

Państwa, które przystąpiły do OECD po jej utworzeniu (rok przystąpienia)

 Japonia (1964)

 Finlandia (1969)

 Australia (1971)

 Nowa Zelandia (1973)

 Meksyk (1994)

 Czechy (1995)

 Węgry (1996)

 Polska (1996)

 Korea Południowa (1996)

 Słowacja (2000)

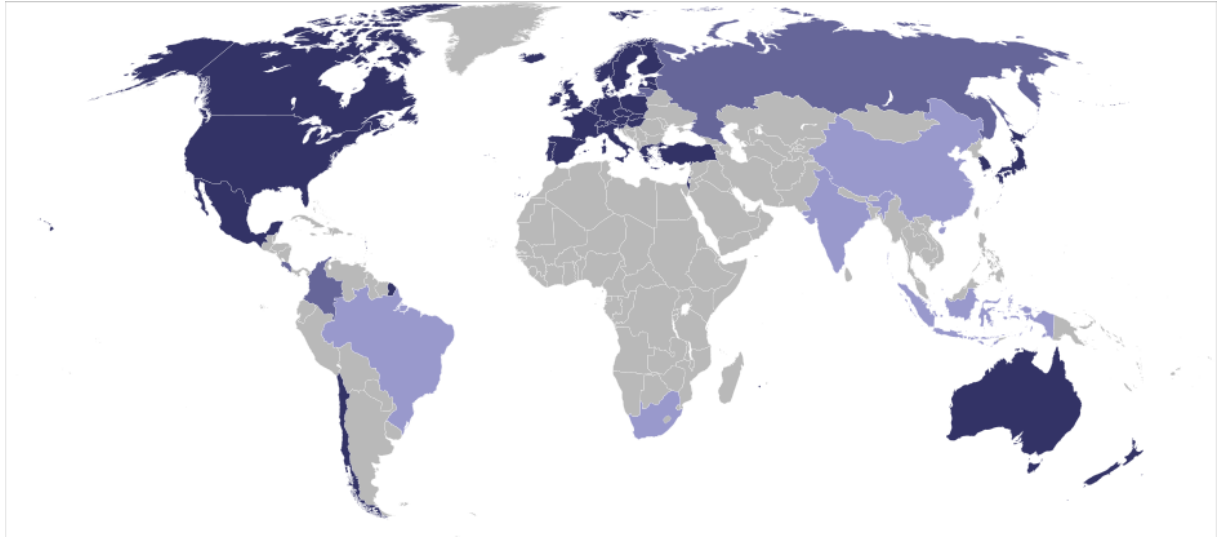
 Chile (2010)

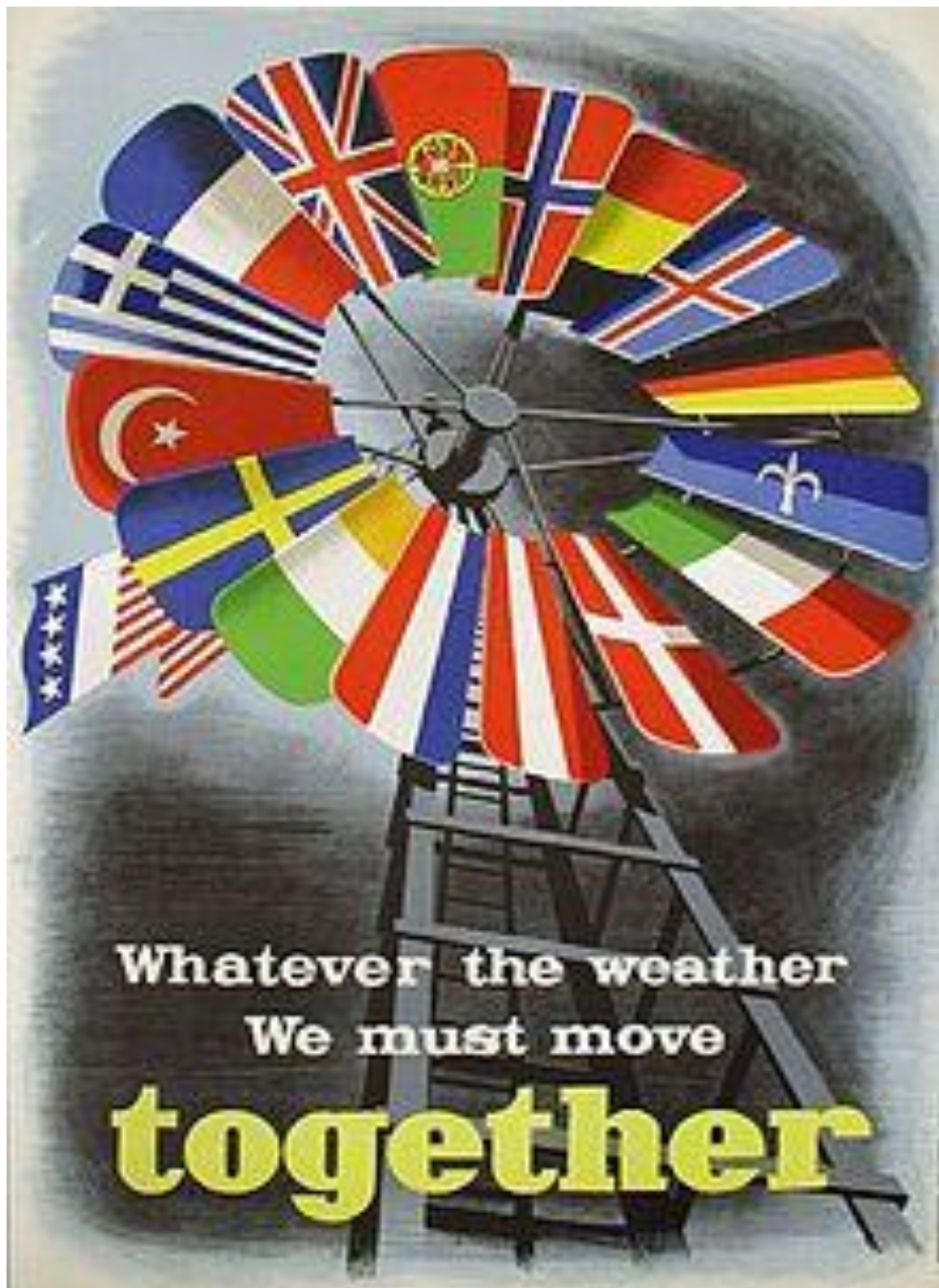
 Słowenia (2010)

 Izrael (2010)

 Estonia (2010)

 Łotwa (2016)

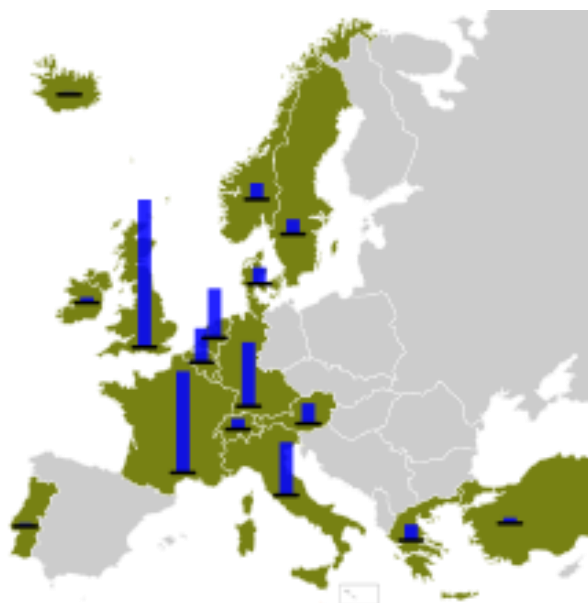
Whatever the weather
We must move
together

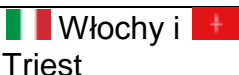

FOR EUROPEAN RECOVERY

**SUPPLIED BY THE
UNITED STATES OF AMERICA**

Kraj	1948/49 [milionów USD]	1949/50 [milionów USD]	1950/51 [milionów USD]	Razem [milionów USD]
 Austria	232	166	70	468
 Belgia i Luksemburg	195	222	360	777
 Dania	103	87	195	385
 Francja	1085	691	520	2296
 Niemcy	510	438	500	1448
 Grecja	175	156	45	376
 Islandia	6	22	15	43
 Irlandia	88	45	0	133
 Włochy i Triest	594	405	205	1204
 Holandia	471	302	355	1128
 Norwegia	82	90	200	372
 Portugalia	0	0	70	70
 Szwecja	39	48	260	347
 Szwajcaria	0	0	250	250
 Turcja	28	59	50	137
 Wielka Brytania	1316	921	1060	3297
Razem	4924	3652	4155	12 731

Organy OECD

Rada – naczelny organ OECD. Tworzą ją szefowie stałych przedstawicielstw państw przy OECD. Raz do roku zbiera się na szczepku ministrów spraw zagranicznych oraz ministrów finansów. Decyzje przez nią podejmowane zapadają jednomyślnie lub w oparciu o konsensus. Rada przede wszystkim zatwierdza budżet oraz podejmuje zasadnicze decyzje o charakterze merytorycznym.

Komitet Wykonawczy – zajmuje się wdrażaniem decyzji podejmowanych przez Radę.

Sekretariat – podejmuje działania z zakresu bieżącej obsługi OECD. W jego skład wchodzi 11 dyrektoriatów merytorycznych i 5 administracyjno-technicznych. W Sekretariacie OECD zatrudnionych jest około 2190 osób (stan na koniec marca 2010 roku), z których 23 osoby to Polacy (w tym jedna osoba zatrudniona jako szef wydziału (Head of Division), trzy osoby na stanowisku starszego ekonomisty, 12 osób na stanowisku ekonomisty, jeden statystyk i sześciu asystentów lub sekretarek).

Sekretarz Generalny – stoi na czele Sekretariatu; jest funkcjonariuszem międzynarodowym.

Komitety Branżowe – wykonują decyzje podejmowane przez Radę. Ich sesje odbywają się kilka razy w roku. Łącznie Komitetów jest ok. 150. System uzupełniają Grupy Robocze

Członkostwo Polski w organizacji

Polska jest pełnoprawnym członkiem OECD od 22 listopada 1996. Pierwszym polskim dyplomatą akredytowanym przy OECD, a zarazem najważniejszym negocjatorem po stronie Polski był Mieczysław Szostak. Od maja 1997 r. do października 2001 r. oraz od grudnia 2005 r. funkcję Ambadora, Stałego Przedstawiciela RP przy OECD pełnił dr Jan Woroniecki. 11 sierpnia 2010 roku placówkę objął dr Paweł Wojciechowski, a 13 września 2014 dr Jakub Wiśniewski. Udział Polski w składce członkowskiej płaconej na rzecz OECD w 2010 roku wynosi 1,201%. Zobowiązania przyjęte przez Polskę w związku z uzyskaniem członkostwa w OECD, obejmujące m.in. przepływ kapitału, bieżące transakcje niewidoczne, inwestycje zagraniczne czy politykę podatkową i ekologiczną, wywarły pozytywny wpływ na rozwój polskiej gospodarki. Zaakceptowanie dorobku organizacji w tym zakresie oznacza, iż w Polsce obowiązują te same prawa i standardy funkcjonowania gospodarki co w państwach wysoko rozwiniętych. W efekcie Polska w wymianie międzynarodowej jest traktowana jako równorzędny partner, co przynosi jej wymierne korzyści ekonomiczne w postaci dochodów z eksportu, wykorzystania zagranicznych czynników produkcji i bardziej wydajnych metod zarządzania.

Country	Area (km²) 2015	Population 2015	GDP (PPP) (Intl. \$) 2015	GDP (PPP) per capita (Intl. \$) 2015
 Australia	7,741,220	23,781,169	1,082,380,307,303	45,514
 Austria	83,879	8,611,088	411,818,289,486	47,824
 Belgium	30,530	11,285,721	496,477,182,328	43,992
 Canada	9,984,670	35,851,774	1,588,596,446,963	44,310
 Chile	756,096	17,948,141	400,534,442,322	22,316
 Czech Republic	78,870	10,551,219	339,401,671,827	32,167
 Denmark	43,090	5,676,002	264,701,742,375	46,635
 Estonia	45,230	1,311,998	36,860,327,909	28,095
 Finland	338,420	5,482,013	222,574,765,336	40,601
 France	549,087	66,808,385	2,650,822,573,675	39,678
 Germany	357,170	81,413,145	3,848,271,845,006	47,268
 Greece	131,960	10,823,732	288,778,094,737	26,680
 Hungary	93,030	9,844,686	251,841,869,479	25,582
 Iceland	103,000	330,823	15,398,810,616	46,547
 Ireland	70,280	4,640,703	253,634,826,262	54,654
 Israel	22,070	8,380,400	296,931,055,837	35,432
 Italy	301,340	60,802,085	2,182,579,699,550	35,896
 Japan	377,962	126,958,472	4,738,293,560,882	37,322
 Korea, South	100,266	50,617,045	1,748,776,398,234	34,549
 Latvia	64,490	1,978,440	48,048,688,556	24,286
 Luxembourg	2,590	569,676	58,065,037,299	101,926
 Mexico	1,964,380	127,017,224	2,194,431,313,648	17,277
 Netherlands	41,500	16,936,520	820,725,814,742	48,459
 New Zealand	267,710	4,595,700	169,959,549,519	36,982
 Norway	385,178	5,195,921	319,401,440,789	61,472
 Poland	312,680	37,999,494	993,129,043,249	26,135
 Portugal	92,220	10,348,648	302,328,671,399	29,214
 Slovakia	49,036	5,424,050	156,632,171,963	28,877
 Slovenia	20,270	2,063,768	64,229,460,444	31,122
 Spain	505,940	46,418,269	1,602,660,452,817	34,527
 Sweden	447,420	9,798,871	454,867,696,457	46,420
 Switzerland	41,285	8,286,976	501,653,407,777	60,535
 Turkey	783,560	78,665,830	1,543,283,930,048	19,618
 United Kingdom	243,610	65,138,232	2,691,808,537,207	41,325
 United States	9,831,510	321,418,820	17,946,996,000,000	55,837
OECD	36,261,549	1,282,975,040	50,986,895,126,041	39,741

